

“Soc l'actriu que més ha estrenat al Romea i no hi he vist l'esperit de la Xirgu”

Teresa Cunillé
Actriu centenària

ENTREVISTA

MAGÍ CAMPS
Barcelona

Aquesta setmana, Teresa Cunillé (Sabadell, 22 d'octubre del 1924) ha estat ben entretinguda, perquè 100 anys no es fan cada dia. Els reconeixements se succeeixen: els mitjans ens hem acostat a enraonar amb ella al seu pis de Mitre, a Barcelona; a La Gleva, Lali Barenys hi representa *Els tangos de Sagarra*, la tria de monòlegs que la centenària actriu va fer el 2002 al Teatre Lliure amb el títol de *Dones com jo*, i dilluns que ve, la Propietat del Teatre Romea, amb la col·laboració de la Fundació Romea, li retrà homenatge al seu teatre, on consta com l'actriu viva que ha fet més estrenes a la sala del carrer Hospital.

La passió teatral us ve de família, oi?

El meu pare, sí. Era un tenor molt bo, que havia cantat a l'Orfeo. A Sabadell, dirigia una companyia d'aficionats, i jo només volia que em deixés fer teatre amb ell.

Professionalment, a què es dedicava?

A Sabadell hi havia les grans fàbriques tèxtils i llavors hi havia uns tallers petits, els drapaires, que eren gent que tenien telers seus, però treballaven per als grans. I ell tenia una fabriqueta amb cinc telers, on es feien les coses més artesanes, més delicades, que els grans no podien automatitzar.

Hi vau treballar?

Al principi hi anava a fer canons, que en deien, i després vaig aprendre a teixir. I mentre ho feia, recitava poemes.

Quan us va deixar pujar a l'escenari?

Primer va ser amb el cor. Em deia que no m'hi posés davant, però jo sempre acabava a primera fila. Llavors em deia que no em deixaria sortir més, perquè em posava davant de la tiple.

I un bon dia, com l'Eva de Mankiewicz, va fallar una actriu i vau ocupar el seu lloc perquè us sabíeu el paper.

Feien una sarsuela, *La del manjo de rosas*, i em vaig oferir a fer el paper de l'actriu còmica, perquè me'l sabia de memòria. Però m'enamorava del personatge del meu pare i ell deia que allò no podia ser. A última hora, com que no van trobar ningú, el vaig fer jo. Però a mi m'agradava més la comèdia que la sarsuela.

Vau ser el vostre debut com a actriu i llavors us hi vau voler dedicar professionalment. A casa

ANDREA MARTINEZ

Teresa Cunillé a casa seva

us van fer costat?

Sempre. El meu pare em va ajudar perquè anés a estudiar a l'Institut del Teatre. Llavors era un lloc molt senzill, amb set o vuit alumnes per curs. I quan vaig acabar em van donar el premi extraordinari.

Com va arribar la professionalització?

La directora, Marta Grau, em va dir que hi havia una senyora del Teatre de Barcelona, Irene López-Herrera, que buscava una ac-

“

Support familiar

El meu pare em va ajudar perquè anés a estudiar a l'Institut del Teatre”

triu jove. Hi vaig anar i vaig fer una tournée per tot Espanya. Hi feia un paperet petit, però jo a ella no li agradava gaire, perquè era més alta que ella, i em feia posar d'esquena al públic. Jo estava una mica empipada i llavors van venir els meus pares a Madrid. Quan el meu pare ho va veure, em va fer tornar a Sabadell.

I com vau arribar al Romea, que acabaria sent casa vostra?

A Sabadell, el meu home i jo feiem de Manelic i Marta a *Terra baixa* i uns senyors van demanar per veure'ns. Es veu que la companyia del Romea estava una mica desmanegada i van dir que volien fer una companyia de debò, amb gent jove. De seguida vam dir que sí.

I aquí no vau parar d'estrenar i vau crear companyia pròpia.

Sempre al Romea, amb el meu marit, Domènec Vilarrasa, que era un home que no n'hi ha dos.

Hi vau estrenar tantes obres, que hi vau batre el rècord.

Pels 150 anys del Romea (2013), Lluís Bohigas, que n'era el gerent, es va dedicar a comptar les funcions i va sortir que jo era l'actriu viva que hi havia estrenat més obres. I després es va crear el premi que du el meu nom, al millor estudi sobre la història del teatre en català.

I tants anys al Romea, hi heu vist mai l'esperit de Margarida Xirgu?

L'esperit de la Xirgu? Això no ho havia sentit a dir. I no, no la vaig veure mai. Però m'hauria agradat trobar-me-la, perquè era una bona dona.

Després de tants anys, deuen tenir un munt d'anècdotes.

Una vegada, en va passar una amb uns gats. Feiem *Jo seré el seu gendre* i la funció començava amb Mercè Bruquetas i jo, que l'ajudava a vestir-se de núvia. Resulta que davant del teló hi havia dos gats que s'estaven fent l'amor i, quan van sentir el frec del teló, s'hi van arrapar i van pujar amunt fins que van caure. Llavors vaig dir: “Esperi, senyoreta, que porto aquests gats a la cuina”. Els vaig treure d'escena i vam continuar.

Una bona improvisació.

I en tinc una de quan era molt jove, que feiem teatre d'aficionats. L'obra era *La puntaire*, i al moment que jo m'estava morint, miro enlaire i veig una noia que plorava, plorava desconsoladament repenjada a la barana, i li queien les llàgrimes a baix. I miro a baix i hi veig un senyor calb que s'eixugava el cap.

No se us va escapar el riure?

No, no. Jo vaig morir bé. Rient per dintre, però morint-me bé.

A més de teatre, també heu fet cinema, televisió i doblatge. Què és el que més us agrada?

El teatre, sens dubte: el teatre és més de debò. El doblatge també m'agradava i hi feia protagonistes. Es veu que ho feia bé, perquè els de *La Voz de España* em van dir de fer-me un contracte, però resulta que era en exclusiva i llavors havia de deixar de fer teatre. I vaig triar el teatre.

Hi continua anant, al teatre?

No, ara no hi puc anar, perquè no hi sento bé i m'atabalo. Em pensava que amb la jubilació podria veure totes les funcions que no vaig veure mentre treballava, però no ha estat possible. Però sí que vull dir que ara és un moment molt bonic del teatre. Amb tantes sales i amb tant de públic, perquè abans no n'hi havia tantes: és un moment esplèndid per al teatre català. ●